

ČESKÝ ZÁPAS

Ročník: 90

Číslo: 10

7. března 2010

Cena: 7 Kč

List na obranu nábožensko-církevní svobody národa československého

Vychází každou neděli

„Církevní absolutismus jest poduška světského, jeden s druhým stojí, jeden s druhým klesá.“

Havlíček: Epištoly Kutnohorské r. 1851 str. 11

Před 90 lety vyšlo první číslo Českého zápasu

Před 90 lety vyšlo první číslo Českého zápasu – přesněji řečeno časopis Právo národa změnil název, který naše církev pro svůj týdeník užívá dosud. Protože tehdy časopis vycházel s pátečním datem, 90. výročí shodou okolností letos vychází na týž den v týdnu. Pro naše čtenáře jsme připravili malé ohlédnutí za obsahem tiskoviny, kterou tehdy odebíral snad každý člen naší církve. Dva hlavní články – Masaryk a náboženství a Slovo k titulu – otiskujeme v původním znění. Kdo nahlédne i do archivu, najde v tomto čísle další zajímavosti, kdy uvedeme jen titulky: Arcibiskupská zaměstnavatelka, Naše svobody nejsou zabezpečeny, Německý biskup pronásleduje českého kněze, Letovický farář Holba suspendován a kaplani jeho přesazeni a mnoho dalších zajímavostí z prvních dní života naší církve.

MASARYK A NÁBOŽENSTVÍ

Byla doba, kdy katolické kruhy v novinách, časopisech, přednáškách na schůzích i kazatelkách často přímo vášnivě a nenávisně bojovaly proti profesorovi Masarykovi jako prý nevěřící, neznabožní, který kazí mládež a kope národu hrob.

Je to jen dokladem, jak nic nového, cenného na světě nestane se bez boje. Jako v mnohých jiných směrech, tak i v náboženském ohledu stál profesor Masaryk vysoko nad svou dobou a to, co on ve své osobě již prožil a překonal, prožívá a překonává dnešní generace intelligence a prožije příští generace celého národa. On je vůdcem a ukazatelem cesty i tu.

Masaryk již v mládí rozešel se s církví katolickou, ač byl vychován na zbožném Slovácku matkou přísně katolickou. Vystoupil z církve katolické, stal se protestantem, ale vždy dával na jevo, že ani protestantismus ho neuspokojuje, že třeba modernímu člověku hledati náboženství nové. A to je vskutku nejpodstatnější a nejzřetelnější rysem snažení téměř celého Masarykova života, hledání Boha, totiž hledání zásad, o které by bylo možno opřít život člověku modernímu, který nevěří v Boha zjeveného, tedy hledání nové formy náboženské, vyhovující současnému

vývoji duchové kultury člověčenstva. Masaryk sám věří v osobního Boha, prozřetelnost boží, osobní nesmrtelnost duše lidské, ale chce, aby taková víra v nitru každého jednotlivce byla výsledkem prožití, hlubokého přesvědčení, zdůvodněnou věrou, ne pouze neživotným uznáváním za pravdu z toho důvodu, že nějaká autorita, buď církve nebo bible tak k věření předkládá.

Zkoumaje hlubokým kritickým duchem svým znamení doby a hledaje směry, kterými bere se vývoj kultury, poznal Masaryk, že v ohledu náboženském prožívá lidstvo současně hlubokou krizi, jejímž výsledkem bude nové náboženství, které vrátí lidstvu zase rovnováhu a soulad.

„Krise náboženská jeví se v podání starého řádu a pořádku, avšak ten starý řád a pořádek musí býti odstraněn a nahrazen řádem a pořádkem novým a dokonalejším. Krise náboženská jeví se mnohem intenzivněji v té časové podrážděnosti, v duševním neklidu, v nerovnosti, psychose, pesimismu, sebevražednosti. Je to krise hluboká, zachvacující celou duši, skutečný přelom světa starého. Náboženství nebo nihilism – toť krvavá disjunkce naší doby. Tu krizi může překonat jen náboženství zduchovně-

né, náboženství opravdové a vyšší.“ (Masaryk: V boji o náboženství, str. 50.)

Tu náboženskou krizi překonal Masaryk v sobě a dopracoval se kladných názorů náboženských a pomáhal ji překonávat i nitrech studentstva a přesvědčovat je, že náboženství není věcí odbytou, nýbrž naopak dnes nutnější člověku než kdykoliv jindy. Proto tolik horlil proti negaci všeho náboženského, proti pouhé skepsi, stálému a pouhému pochybování o všem, volaje ve všech spisech svých: „Společnost bez víry, bez věření není možná,“ dokazuje, že na pouhém popírání a pochybování nelze stavěti, že je třeba pro život kladných názorů, že je třeba vědět, proč žít, abychom měli dosti síly k životu, chtěli žít a nezoufali si, nebyli unaveni prázdnotou, bezúčelností vlastního života.

Ještě více však horlival proti specificky české vlastnosti, indiferentismu, lhostejnosti ve věcech náboženských, mrtvému slovu, mravní bezpohlednosti, která nerozeznává dobré od zlého. Když přijde problém životní, náraz neštěstí, indiferent je bezradný slaboch, který necítí dosti síly k životu a nenalézá dosti důvodů pro své bytí, bere si život. A i když lhostejnost nevede vždy k úplné omrzlosti nebo životní bezradnosti, vždy je jakousi bezpátečností, životem, jenž nezná vyššího cíle.

Stejně pak bylo prof. Masarykovi jasno, že staré názory náboženské, učení oficiálních církví, jsou pro dnešního člověka, prošlého skepsí vědeckou, neudržitelné. Spor mezi vědou a náboženstvím církví je nesmiřitelný. Věda staví na zkušeností zjištěných faktech, církve na slepé víře v autoritu, v Boha zjeveného, v zázraky. Modernímu člověku, který chce vše vědět, vše mít dokázané, nelze věřit v zázraky, nelze věřit slepě v autority. Modernímu člověku nelze žít světovým názorem středověku, není mu přijatelným náboženství, které je v rozporu s poznatky vědeckými. Církev znamená dnes duchovní strnulost, utkvění na dogmatech, která nepřipouštějí kritiky a dalšího vývoje, podávají názory, v které samotní duchovní nevěří a jimiž se

neřídí. „Věřit znamená věřit něco a někomu – není jiné autority, než věda a vědoucí člověk. To jsme poznali, a proto žádáme si svobody pro další vývoj náboženský.“ (V boji o náboženství, str. 13.)

Katolicismus dle prof. Masaryka je zosobněním zárlivého dogmatismu a zanedbává mravní život; vytýká mu jeho hrubý, materialistický asketismus, názor na tělo jako něco nečistého, praví, že proti katolickému pojmání manželství jako věci nečisté, nedůstojné kněze, není dosti ostrých slov. Protestantismu dává částečně přednost před katolicismem, ježto je vůči katolicismu pokrokem, lpí méně na dogmatech, dbá více o křesťanskou praxi a mravní život, ale přes to je též orthodoxně ztrnulý a dobou překonaný.

I hledal prof. Masaryk nové cesty, nové náboženství. „Nastává doba nová, to musíme poznávat, pocítovat, uvědomovat si. Novost bude zaručena tím uvědoměním si a energickým úsilím vyniknout nad dobu starší. Vědomě musíme se vyvíjet a pokračovat nad staré. Můžeme pokračovat vůbec jen vědomě, zejména mravně a nábožensky. Nestačí jen vymýtit staré chyby a posilovat, co jsme zdědili správného a krásného. Vývoj a pokrok mravní a náboženský stává se tvořením života nového, vyššího.“ (V boji o náboženství, str. 57.)

Nové náboženství pak je mu mnohem

více než dosavadní formy náboženské. „Co do obsahu, náboženství je řešení problému věčnosti, nikoli jen řešením theoretickým, nýbrž zároveň praktickým, neboť problém věčnosti musí člověkem býti žit. Náboženství je životem sub specie aeternitatis (pod zorným úhlem věčnosti) – je uvědoměním si smyslu života, našeho poměru k světu, je opravdovostí. Náboženství je centrální a vůdčí duchovní silou životní, je úsilím o život nový, o nové a vyšší životní hodnoty. Náboženství se musí žít. Náboženství žádá humanitní mravnost, vyšší názor na celý život rodinný, vyšší a ušlechtlejší pojmání manželství, prohloubenější sociální spoležití.“ (V boji o náboženství, str. 26.)

Na všech těchto zásadách staví církev československá. Možno směle říci, že je nejen uskutečňovatelkou, ale také pokračovatelkou velkého životního díla Masarykova v ohledu náboženském. Prohlášením svobody svědomí postavila se církev čsl. na stanovisko dalšího vývoje v náboženství, tím proražena tvrdá skořápka, brání vývoji a pokroku v náboženství a učiněn prvý krok na cestě vedoucí k nové formě náboženství zítřka. Kdo touží po poučení bližším, nechť objedná si právě vyšlou brožurku "Království boží na zemi", jednající o ideových základech církve československé.

SLOVO K TITULU

Oč zápasil národ československý od prvopočátku svého snažení kulturního, aby vymánil se z područí absolutistického vlivu dědiců starého světovládání Říma, to možno konečně provést L. P. 1920. Skutkem se stalo prohlášení církve československé, samostatné, autonomní, na papežském Římu a jeho vládě nezávislé, jdou stopami přirozeného národního vývoje nábožensko-kulturního, mající patriční zřetel k novodobé úrovni lidského vědění, chápání a náboženského citění, církve ne nenávislné, bojovné a štvavě "samospasitelné", nýbrž rozeznávající křesťanskou svornost a snašlivost církve, mající ve svém programu opět zárodek pravé katolicity, všeobecnosti, jak jí rozuměl a jakou

chtěl Kristus; katolicity lidstva a jeho kultury ne udržované násilím hmotným a mravním, nýbrž pochopením, uznalostí a úctyplnou láskou k osobě bližního.

Tisíc let dějin národa našeho v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku je tisíc let zápasu s papežským Římem a jeho politikou, která pracovala proti našemu národu snad po celou tu dobu bez výjimky a povždy - at' úmyslně nebo vlivem silnějších, kteří v Římě vždy se dovedli uplatnit a jej učiniti svým nástrojem. "Náměstek Kristův na zemi" býval velmi často pochopen našich utlačovatelů...

A my zápasili.

Zápasili apoštolé Cyril a Metoděj
Dokončení na str. 3

Ty jo, to je krize!

Je! Protože i já jsem přišel o jednu z možností se realizovat. Patnáct let mi v Orlickém deníku pravidelně každý pátek vycházela Promluva – krátké zamyšlení oslovující čtenáře věřící i nevěřící. Vždy doplněná kresbou výtvarníka Jana Steklíka. Promluvy měly velký ohlas, manželka měla radost, když ji zastavovali: „Ty články vašeho manžela jsou skvělé...“ Vedoucí redaktor si pochvaloval, že má zajištěnou stálou rubriku, a byl na ni patřičně hrdý. Dokonce už předloni ji chtěl přihlásit agentuře Dobry den jako Český rekord. Koncem minulého roku mi naprosto nešťastný sdělil, že Promluvy končí. Rozpočet na rok 2010 se značně ztenčil, nebude na externí pracovníky.

Promluvy vycházely i v knižní podobě vždy s předmlouvou Mirka Němce a doslovem vedoucího redaktora Karla Pokorného. Nedivím se, že v předmluvě k připravovanému sedmému (poslednímu) svazku autor píše: Neodpustím si na tomto místě dobovou a tendenční poznámku: Právě v této době, kdy se hovoří o tom, že základem k východisku ze současné hospodářské krize musí být morální obrození systému, je možná ne právě náhodou, že vydávání Promluv, jakožto stálé rubriky Orlického deníku, bylo zastaveno. To, že pro podobné úvahy není v Deníku dále místo, tvoří z tohoto svazku Promluv a již vydaných šesti unikátní kolekci myšlenek a příběhů. Nadčasových.

Konec Promluv v Orlickém deníku je dalším střípkem k celkové bulvarizaci současného tisku. Nebylo by s podivem, budou-li Promluvy nahrazeny "černou kronikou" a podobnými notickami, jdoucími údajně za tržním vkusem publika. Jsem rád, že Erwin Kucukczka nikdy tržní nebyl. Tvoří se svým dílem jistotu, ke které se čtenář může vrátit, jistotu, která nezestárne jak akční nabídka slev v supermarketu nebo pokleslé drby ze života kohokoliv, kdo je právě tržní. Ať to zní jakkoliv pateticky, pravda je, že každý z nás potřebuje ve správný čas tu správnou promluvu do své duše. Promluvy se nedají nahradit mlčením, konzumem, koláží neonů a dálnic. Ať s tím souhlasíme nebo ne, svět je rád a rád bez promluv nejen Kucukczkových se stane neřádem ke škodě nás všech.

Jistě ne náhodou mi někdo e-mailem poslal úvahu Tomáše Baťi z roku 1932:

Nevěřím v žádné přelomy samy od sebe. To, čemu jsme zvykli říkat hospodářská krize, je jiné jméno pro mravní bídu. Mravní bída je příčina, hospodářský úpadek je následek. V naší zemi je mnoho lidí, kteří se domnívají, že hospodářský úpadek lze sanovat penězi. Hrozím se důsledku tohoto omylu. V postavení, v němž se nacházíme, nepotřebujeme žádných geniálních obrátů a kombinací. Potřebujeme mravní stanoviska k lidem, k práci a veřejnému majetku. Nepodporovat bankrotáře, nedělat dluhy, nevyhazovat hodnoty za nic, nevydírat pracující.

(czka)

Z kazatelského plánu

3. neděle postní

Blaze těm, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je. (L 11,28)

První čtení Písma: Ž 25,15–26.1–2

Tužby:

2. Za ustavičnou pomoc v našem zápasu s hříchem a temnými mocnostmi zla i zlých, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom všichni horlivě a trpělivě svědectvím svého života napomáhali vítězství Dobra, Pravdy a Krásy, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spása! Dej nám poznat svoje cesty, uť nás chodit po svých stezkách. Ved' nás cestou své pravdy a vyučuj nás, vždyť jsi naše spása. Svou naději skládáme v tebe. (Ž 25,4)

Pro slávu svého jména nás zbav hříchu a svým Slovem uzdrav naše srdce. Mluv k nám neustále, Pane Ježíši, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Ef 5,1–10

Evangelium: L 11,14–28

Čtení Písma k obětování: Ž 19,9.12

Čtení Písma k požehnání: Ž 84,4–5

Vhodné písně: 118, 245, 170

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ – DESET DRUŽIČEK

Následující kapitoly nepřináší vyčerpávající výklady podobností, ale spíše vysvětlující poznámky, zajímavosti z biblických reálií a motivaci k zamyšlení nad vzkazy Pána Ježíše do naší současnosti.

K PODOBENSTVÍM PROF. WILLIAMA BARCLAYE:

1. Všechny přeložené výklady z knihy "And Jesus said" musely být zkráceny, protože týdeník Český zápas nemá tolik místa, aby je otiskl celé.

2. Prof. Barclay osvětluje svůj výklad mnoha příklady ze života, z anglické literatury a dějin. Aktéři v těchto příbězích jsou většinou českému čtenáři docela neznámí, a tak svou autoritou na něj nemohou zapůsobit. Takové příklady byly vynechány a některé další uvedeny pod jménem Williama Barclaye v knize překladatelky "Živá je řeč Boží".

3. U některých podobností překladatelka Barclayových výkladů zaktualizovala pro naše dnešní poměry. Pak je v závěru pod textem uvedeno také její jméno.

4. Někde doplnila text další výkladovou literaturou (např. A Commentary on the Holy Bible, London 1935) nebo českými prameny (Novotného Biblický slovník, 1. vyd. Praha 1956; Bičova a Součková Biblická konkordance, Praha 1961-67) apod. Tak je tomu např. v podobnosti "Skrytý poklad" v kapitole Náhodný objev (o Kyréně) a v kapitole Radost z objevu (o radosti prvních objevitelů Krista).

Tyto prameny nepřináší odlišné teologické zaměření, takže Barclayovu textu neubližují, ale doplňují jej.

Jiřina Kubíková

Svatební slavnost

Vztah ženicha a nevěsty měl u Židů tři stádia: první stádium představovala dohoda rodičů nebo profesionálních dohazovačů. K ní mohlo dojít v útlém věku budoucího páru – kdy se děti ještě ani neviděly. Tento zvyk někde u Židů stále existuje. Je dán snahou rodičů, aby jejich potomek dostal čistokrevného Žida, což je dnes stále vzácnější.

Druhým stádiem bylo zasnoubení. K němu došlo tehdy, kdy se mladí lidé blížili k věku, kdy je možné manželství uzavřít. Zasnoubení se konalo obřady propracovanými skoro tak jako při svatbě. Bylo absolutně závazné a kromě rozvodu se nedalo zrušit. Když mladík zemřel, byla dívka považována za vdovu.

Rok nato se konala vlastní svatba. Byl to čas velké radosti. K průvodu, který směřoval k domovu právě oddaného páru, se připojil každý. Židovské přísloví říká: „Od šesti do šedesáti půjde každý za svatebním bubnem.“ Dokonce i rabíni zanechali studií, kterým se s takovou horlivostí věnovali, protože svatba – to bylo něco samotným Bohem daného. Oproti našim zvyklostem pár neodjížděl na svatební cestu, ale strávil líbánky doma. Slavnost s hostinou trvala celý týden. Ženich a nevěsta vystupovali jako král a královna. Byla to právě tato svatební

slavnost, o kterou pošelil družičky přišly.

Čekající panny

Ježíš v podobnosti nekreslí nějaký vymyšlený obrázek – ale připomíná skutečnost, která byla v jeho době běžná a která se děje dodnes.

Dr. Alexander Findlay vypravuje o tom, co sám zažil v Palestině. „Když jsme se blížili k branám jednoho galilejského města, spatřili jsme deset dívek vesele oblečených, které hrály na hudební nástroje, a přitom tancovaly podél cesty před naším autem. Když jsem se ptal, co to dělají, tlumočnick mi řekl, že se hodlají připojit ke svatební společnosti, až přijede ženich. Ptal jsem se, jestli máme šanci vidět svatbu, ale on zavrtěl hlavou: „To může být dnes večer nebo zítra večer nebo... Nikdo to neví jistě.“ Ženich přichází nečekaně, někdy o půlnoci. Ale předpokládá se, že pošle před sebou člověka, který bude volat: „Hle, ženich přichází!“ Nepřivítat ženicha, to by bylo velké porušení společenských zvyklostí. Svatební společnost musí být tedy připravena. Po setmění nikdo nesmí být na ulici bez rozsvícené lampy. Jakmile ženich přijede a dveře se za svatebčany zavřou, nikdo už není vpuštěn dovnitř.

A tak staré zvyky přetrvávají do dneška.

(pokračování příště)

Nad Písmem

PŘÍMÝ ZÁSAH SHŮRY

L 11,14–28

Máme teď takovou dobu. Dobu prověřovací. Jak je tak málo pracovních míst, tak lidé chodí na různé pracovní pohovory, konkurzy a snaží se co nejlepším podáním sebe sama uspět. Dokonce existují kurzy, které nás učí, jak uspět. Jistě se chystají kurzy o kurzech, které budou učit, jak uspět. A všichni se snažíme prodat to nejlepší, co v nás je. Snažíme se prodat to nejlepší, co v nás ani není. Prodáváme své, námi nevlastněné Karlštejny, abychom uspěli.

Ježíš není v úplně nepodobné situaci. Ježíš, aniž by chtěl, zazářil. Vyhnal démona z posedlého člověka. V davu to při pohledu na Ježíše šumí. „Je ten člověk excelentní? Je ten člověk průlomový? Je ten člověk On?“ A jiní brblají. Snad až bublají. „Bůh ví, jak to je, známe takové panáčky. Že on je sprážen s ďáblem?“

Ježíš má všechny kompetence. Ježíš by mohl v tu chvíli cokoli. Mohl by vystoupit s jakoukoli rétorikou. Mohl by je uhranout, omráčit. Mohl by se stát jejich velkým zaměstnavatelem a všichni by za ním šli jako ovce. Od daně by mu sloužili.

Jenže s Ježíšovými ovečkami je to úplně jinak. Ježíš má jiný scénář, protože přichází z jiné dimenze. Je tu rovnou shůry. Jim to samozřejmě nemůže sepnout. I když mohlo by. „Jestliže vyháním demony prstem Božím, pak už vás zastihlo království Boží.“ Když za časů Mojžíše seslal Hospodin na všechny Egyptany mračno

komárů a faraonovi věštcí nebyli v stavu se jich zbavit, tehdy právě oni konstatovali, že to způsobil prst Boží, přímý zásah shůry, přímý zásah Hospodina. A to Ježíš je. Přímý zásah shůry, přímý zásah Hospodina. On nejen, že není strateg, a kompromisní a taktik (povedeme spolu spoustu rozhovorů a nějak to dopadne – tj. obě strany si myslí, že bude po jejich), Ježíš naprosto nekompromisně dí: „Kdo není se mnou, je proti mně; kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.“

Ježíš je všechny rovnou šmahem zve na úzkou cestu. A protože je moudrý, plný prorockého poznání, je samozřejmě v obraze o tom, jak budou reagovat. Ví, že nemůže celoplošně uspět. Protože Ježíš není na konkurzu. Ježíšovi nejde o úspěch. Ježíšovi jde o srdce člověka. Vždyť také na to potvrzení své vlastní hodnoty vůbec nereaguje. Na zvolání „Blaze tě, která tě zrodila a odkojila,“ vůbec nereaguje přitakáním své vlastní osobě, ale obavou a péčí o zástupy. „Blaze těm, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je.“

Čas postu nás uvádí do našich komůrek, abychom zpytovali, zkoumali své životy. V tomto pokročilém čase už není problémem slovo Boží slyšet, ale blaze je těm, kteří je nejen slyší, ale i zachovávají. To jsou ti, kdo s Kristem shromažďují. To jsou ti na konkurzech svého života, kteří nelžou. Říkají pravdu. Z úcty k Bohu, z úcty k životu, který od Boha dostali. Z úcty k obrazu Božímu, který je v nás ukry-

tý. Těm, kteří žijí v Kristu, je opravdu blaze. Protože se nevezou na vlně konkurence. Na vlně soutěže, na vlně srovnávání. Pláčou s plačícími a truchlí s truchlícími, radují se s radujícími se a nezávidí jim přitom. Třeba jsou nezaměstnaní a třeba jsou chudí, ale nejsou prodání. Zkusme v čase postu promyšlet, na které straně zástupu se nalzáme.

Marta Silná

**Hospodine,
tvůj Syn nás zve
jako rybáře na svou bárku,
abychom s ním odvážně
shromažďovali
dobro proti zlu,
abychom byli raději
v roli Lazara
u boháčových vrat,
než přisedící
u boháčova stolu.
Bože,
otvírej naše oči,
abychom shrnuli
ze svých stolů tolik
nepotřebného harampádí,
jež je nám předkládáno
jako potřebné,
a spočinuli
s odvahou, touhou a nadějí
u nohou Páně
s upřímným zvoláním,
že chceme shromažďovat
s ním.**

KAM KRÁČÍ CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ?

Diskuse k článku bratra Pavla Hýbla 2

Dokončení z minulého čísla

Autorův návrh zpřísnění přijímacích pohovorů pro uchazeče do placených služeb církve podporují i nedávná opatření, která zavedla ústřední rada. Pokud se podaří v těchto změnách pokračovat, bude to, doufejme, církvi ku prospěchu. Prostřednictvím být sebepřísnějších zkoušek se však nedá vynutit zodpovědnost ani ryzost osobních pohnutek jedince, vedoucích ho do služeb církve. Dále není v lidských silách jakkoliv zajistit, že jáhni, kněží či biskupové, potažmo patriarcha neselžou ve svých funkcích. Vylučovat předem z této činnosti lidi, kteří mají pošramocenou minulost nebo jsou "jimi", mi přijde dosti farizejské. Odepřeme jim tím jejich právo na životní změnu, metanoiu (J 5,14 a 8,11). Co se týče analýzy církve, jak ji prezentuje autor, platí pro ni podle mne to samé jako pro někdejší návrh Mgr. Radka Zapletala: Církve je především společenstvím Ježíšových učedníků, kteří se snaží o zvěstování. Duchovní nepracují na výkon jako u pásu. Naši činnost nelze klasifikovat z pohledu prosperity firmy či finančního úřadu. Je jistě pro církve lepší mít v obci pět či deset věrných, kteří opravdu chodí do sboru kvůli Bohu, a dvacet či třicet "platicích", než zástup lhotejných tzv. "členů" (Mt 18,20). Ale příspěvkům jsou dobrovolné a odebírat neplatícím členství v církvi, neřkuli jim odeprít službu církve je kontraproduktivní a nebiblické. Naopak návrh autora navštívit osobně všechny matrikové členy se mi líbí. Nikoli však za účelem vymáhání příspěvků, nýbrž spíše s otázkou, co si dotyčný myslí o církvi a o Bohu. Jde přece o to jej do společenství církve opět pozvat, než vyškrtnout z matriky! A především jde o Boží slovo, které má slyšet. Ať každý z nás duchovních dělá, co umí. Korekce matrik probíhá rok po roce prostřednictvím vrácených pastoračních dopisů a ovšem osobní angažovanosti duchovních a členů rad starších v terénu. Myslím, že v tom není třeba radikálnějšího postupu. Přínosem by mohlo být stanovení optimálního počtu členů církve, které by měl mít jeden samostatně ustanovený duchovní na starosti. To by mohlo přispět k případné redukci počtu placených duchovních, vyrovnání neproměřů v počtu administrovaných obcí na jednoho duchovního a v neposlední řadě také k zefektivnění práce a rozdělení kompetencí mezi duchovními. Je dobré si ovšem uvědomit, že naprostá unifikace služby v církvi není vzhledem k různým obdarováním možná (Ef 4,11-14). O zjištění stavu majetku církve už se vedení snaží několik let a o výsledcích toho není nic konkrétního známo. Že by jednotlivé obce neměly finance na znalecké posudky? Zpracování dlouhodobé koncepce žádoucího vývoje církve, postupné dosažení ekonomické soběstačnosti a životaschopnosti závisí na osobní angažovanosti každého jedince, který chce pomoci. Tomu ovšem dosti překáží, jak Pavel Hýbl naznačuje, snaha o zachování statu quo v církvi struktura a nechota či strach cokoliv měnit, abychom něco nezkažili. Také samo demokratické uspořádání církve

změněm někdy překáží, neboť rozhodnutí většiny nemusí být vždy správné, jak podotkl spoluautor české ústavy prof. Z. Cepl. Z článku vysvítá to, co je již zřetelné: změna, která nejspíš přijde zvenku, církve donutí ke změně zevnitř. Všichni tak nějak tušíme, že by bylo dobré se na ni připravit. K tomu jistě poslouží i tyto naše jubilejní diskuse. V naší církvi se s obavou mluví o vymírání členské základny. Ale že by to byl její konec? Viděli jste, kolik mladých tváří v talárech zpívalo v lednu v Mikuláši? A nebyli tam zdaleka všichni. Bude nás celkově možná ještě méně, než nyní, ale to nikterak nesnižuje společenský a teologický význam naší církve a její svébytné reformační pozice uprostřed světové ekumeny i globalizujícího se světa. Autor má pravdu, zevnějšek duchovních i "facelit" jejich sborů vypovídá cosi o budoucnosti církve, ovšem největším jejím úkolem zůstává naše autentická a žitá víra, která je v osobním příkladu každého z nás schopna vzbudit v lidech touhu po následování Krista. Cesta modernizace je nevyhnutelná, lidé se jistě nechtějí scházet v budově, která hrozí, že jim spadne na hlavu. Když se tím budeme opravdu zabývat, najdou se vize, způsoby realizace i peníze. Na druhou stranu, první křesťané se v Římě scházeli v katakombách a k vroucí modlitbě nepotřebovali chrám. Má-

me před sebou rozdíl mezi církví viditelnou a neviditelnou. Ten musíme nově společensky i teologicky uchopit a uvést v soulad. Musíme rozeznat meze církevního formalismu a hranice našich možností vzhledem ke skutečnosti a jejím výzvám do budoucna (čti: Zdeněk Kučera, Hoře a milost, L. Marek, Brno 2001, str. 31). Majitel jednoho českého nakladatelství mi řekl, že v pluralitě náboženství a názorů je úděl a úkol křesťanského duchovního stejný, jako třeba indického guru. Vytipovat a najít si své žáky, tj. lidi, kteří touží po poznání, které přivede k osvětlení (obrácení) a koncekcí i k tomu, že jej a jeho církevní společenství budou dobrovolně finančně podporovat. A na závěr, funkce biskupa není jen funkce administrativně reprezentativní, kontrolní a zodpovědnou za diecézi, je to také pastorační servis pro duchovní a pracovníky církve. Je to láskyplné otcovství i pevná ruka (1 Tm 3,1-7). Vážení čtenáři, je toho mnoho, co musíme napravovat, a je toho dost, na co můžeme navazovat. Je tu také neustále přítomno Boží slovo, výzva „neboj se, jen věř a bude zachráněna...“ (L 8,48-50) každému, komu není osud naší církve lhostejný. Pavel Hýbl mi jistě promine, že jsem nedokázal okomentovat všechno, co napsal.

Mgr. Tomáš Procháčka,
farář Náboženské obce Stod

Zahájení postního období v Holešovicích

Dne 17. 2. 2010 se shromáždili věřící náboženských obcí Holešovice, Rakovník a Spořilov v doprovodu svých duchovních, aby společně v tichosti a modlitbách otevřeli postní období očekávající společnou radost a vítězství, kterou přinese v podobě kříže Vzkříšený v době velikonoční.

Pobožnost zahájil čtením Žalmu bratr farář J. D. Došek, historickou postavu bratra Ferdinanda Stibora shromážděným představil bratr farář Martin Škodopole. Slovem z Pisem provázela také sestra Eva Ševčíková. Zároveň byla otevřena moderním a osobitým způsobem provedená křížova cesta, která obsahuje čtrnáct zastavení. Jejím autorem je malíř Vladimír Wagner, který na úvod krátce promluvil o svém díle.

Pobožnost se setkala s příznivým a pozitivním ohlasem všech zúčastněných. Při dalším putování a rozjímání se setkáme na Velký pátek 2. dubna 2010 od 17.00 h opět v náboženské obci Holešovice.

Bohu díky za nalezení staronové tradice.

Jan Hlavsa

SLOVO K TITULU

Dokončení ze str. 1

o uznání slovanské bohoslužby a slovanského církevního řádu, zápasil pak Methoděj sám o svoji svobodu osobní a svůj život, zápasil o dílo už schválené a zase upírané. Zemřel v starostech o ně.

Řím spojil se s mocnějšími; dílo svatých rozdupáno koňskými kopyty stepních hord urálských, mongolských, a sousedé "vyšší kultury" měli s národem českým práci snadnější. Za existenci národní musil kníže svatý Václav zaplatiti "svaté církvi" a jejímu "patronovi", německému králi, nábožensko-kulturní samostatnosti svého národa, jenž nesměl od té doby zmocni se na vlastního svého biskupa. A jestli přec, pak musil dělati janičára. Biskup Vojtěch je jedním z těch obětovaných, kteří musili sloužiti Římu i proti svému národu.

Vřelá tužba po náboženské autonomii ozvala se opět silou staré tradice ve stol. 11. Kníže Oldřich a Břetislav ocenili význam této ideje a svatý rozšafný opat Prokop měl pomoci vychovati a organisovati duchovenstvo k tomu cíli v klášteře sázavském. Zápasil on, zápasili jeho nástupci, až musili po 50letém boji učiniti místo církevnějším nástupcům, soudruhům z německého kláštera ostrovského. Prohrál's opate Prokope, čert se ti s řetězu vysmekl, a řádl pak zle po církvi české, až si ji opět podmanil; to když po 100letém odboji konečně za biskupa Ondřeje počátkem stol. 13. uzákoněny tu absolutistické zákony Řehoře VIII., jež duchovenstvo učinily římskými tělesnými poddanými. Poddanství zadřelo se pak knězi i do duše.

Darmo hledal odvolání Hus od papeže špatně zpraveného k papeži, který bude lépe zpraven (pane děkane Krojhere, přečtete si to z Kryštofůvých dějin!) a od lépe zpraveného - ke Kristu. Chtěl Mistr šalby světa neznalý namluviti sobě i národu, že papež a jeho dvůr je jiný než ti, kteří jej tu reprezentují a jeho rozkazy vykonávají, že

je lepší, svatý, jak by měl býti podle evangelia. Šel se o tom dát přesvědčit, a přesvědčili ho. Přesvědčili, či jsou služebníci: Když on se dýmem a plamenem zajíkaje odevzdával Bohu - oni jej - dábłu.

Každý slouží svému pánu.

A nastal zápas, zápas strašný, zahájený hrozným opověděním mezinárodní výpravy křížové proti husitským kacířům 1. března 1420. Kristovým křížem ozdobili meče, jimiž měl být zhlazen národ československý. Nebyl zhlazen. On zápasil slavně, až prosili a smlouvali se. Ale národ ještě nevěřil. Nevěřil, že s Římem není smlouvy; smlouval se a smlouvil kompakťata, a podnes se jimi chlubí, ačkoliv Řím ústy Pia II. přece tak jasně prohlásil, že kompakťat neuznává. Dvě století smlouval se národ kališný a věšel své osudy Římu na paty; aby se udělal hezkým v Římě, pronásledoval dobrý král Jiří křesťany nejlepší, jaké tu měl, České bratry, obětovalo se vše, co možno bylo, i vyznání víry luteránské a kalvínské zapřeli čeští "pod obojí" svojí konfesí roku 1575 - a přece nadarmo. R. 1620 prohráli svůj zápas, a národu ochromena pravice na 300 let.

Píšeme L. P. 1920. Národu československému vrácena vláda věcí jeho v ruce jeho, národu vrácena opět jeho suverenita.

A přece ne. Z Říma jde dekret za dekretem, jimiž zakazuje se českému duchovnímu sloužiti svátost Kristovu jazykem českým, svědomí českých lidí ukládají se smrtelné hříchy, českému duchovnímu zapovídá se právo koalici, jedno ze základních práv občanských, upírá se mu nepřirozenější právo lidské. To všecko duchovnímu, knězi, vychovateli národa suverenního! A místo všeho vyjednávání jen klatba.

Ptáme se: Jsme lidé jako rostou v Itálii nebo ne? Mají lidé v Itálii něco víc než tělo a duši, oč jsme my méně lidmi nežli oni tam? Kde v Božím zákoně stojí co o výsadách taliánských monsignorů nad ostatním lidstvem? Oč jsou italsí duchovní lepší nežli jiní a třeba čeští? Kde dává Kristus právo papeži zasahovati do základních práv občanů dalekých států suverenních? A co se asi stane českému duchovenstvu, odstoupí-li vesměs

nebo větším dílem od Říma a prohlásí se s občanstvem pro církve československou?

A národa i vlády republiky československé se tážeme: Jsme suverenním státem nebo ne? Jsme národem suverenním nebo ne? A jak se snese se suverenitou národa a státu cizí zasahování do základních občanských práv jeho občanů?

Konečně tážeme se všech občanů našich, hrdých republikánů: Co se vám asi stane, odstoupíte-li od poddanství římského? - Také nic. Zůstanou tu i chrámy, ale budou opravdu naše, zůstanou v nich bohoslužby, ale budou musit býti naše, zůstanou i duchovenstvo, ale bude musit žiti a pracovati jako naše, bude musit vychovávat mládež i lid pro naše zájmy a ideje, k našemu dobrému a k dobru jejich povznesení duchovního a spasení. I naplní se slovo Páně u nás: Jdouce, učte všechny národy. Neboť národ československý čistého evangelia dosud nikdy svobodně poznati nesměl a nepoznal. Učení evangelia musí dít se svobodně, ne mečem a klatbou, jak od věků dalo se u nás, k zlobě naší národní charakternosti, které tím vpraven rys bezpáteřné poslušnosti otrocké.

"Ale probůh," řekl by cizinec, který by právě přijel k nám z dalekého ostrova: "Proč pak se tedy nezařídíte pro sebe? Co se vám může stát? Co o tom vůbec debatujete? Vždyť je to věc samozřejmá: odstoupí-li národ od Říma, nezbude Římu nežli to vzít hezky na vědomí. Vždyť nemůže ani křížovou cestu vyhlásit jako druhdy. Proč tedy nevystoupí celý národ, který v tom je beztak zajedno a neprohlásí se svorně pro svoji církve československou?" Odpověď: viz výše o bezpáteřné poslušnosti otrocké.

A tak je i dnes o takovéto samozřejmosti nutno vésti zápas. Je to stále ten starý odvěký český zápas, zápas svobodymilovného ducha proti zevnější moci absolutistické, který bohda tentokrát skončí definitivně a lépe, nežli před věky.

My se ho nelekáme. Bojujeme o věc dobrou, o kterou zápasili a i krev vylévali mužové lepší než jsme my.

Kež dojde naše snaha lepšího porozumění a úspěchu nežli jejich zápas.

Dr. K. Farský

ZPRÁVY

Soutěž o koncepci ČZ

Ústřední rada Církve československé husitské vyhlašuje soutěž o novou koncepci týdeníku Český zápas. Cílem je připravit koncepci vnitrocírkevního časopisu otevřeného i další veřejnosti.

Zúčastnit se mohou jednotlivci i celé skupiny. Výherce získá cenu 50000 Kč a možnost projekt realizovat.

Koncepce musí obsahovat:

- * Formát, obsah, ediční plán...
 - * Grafický návrh
 - * Obsazení redakce
 - * Návrhy na příspěvatele
 - * Kanály distribuce
 - * Další podněty pro růst a šíření...
 - * Způsob získávání informací
 - * Kalkulace nákladů a výnosů – celková ekonomická rozvaha
 - * Časový horizont změn
 - * Cílový stav nákladů
 - * Další dle uvážení předkladatele
- Podmínky vydavatele:
* Periodicita - týdeník

KŘESŤANSKÁ TURISTICKÁ AGENTURA MESITES
již dvanáctý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!
www.mesites.cz

Využitím našich služeb současně podpoříte
misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou
dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.cz
info@mesites.cz
Skype: katadohnal
GSM +385915659536

- * Zachování charakteru teologie Církve československé husitské
 - * Zachování homilií a kazatelského plánu...
 - * Udržení spolupráce s náboženskými obcemi
- Zájemci se mohou o podrobné informace hlásit na mailu:
cesky.zapas@ccsh.cz

(úr)

Písecký koncert

Náboženská obec v Písku, Budějovická 204, srdečně zve dne 10. března od 19 hodin na Písecký koncert a povídání Jiřího Dědečka.

Koncert se koná u příležitosti 90. výročí vzniku Církve československé husitské. Rezervaci míst si můžete zajistit na naší e-mailové adrese:

fara@ccsh-pisek.cz

PŘIPOMÍNÁME Z HISTORIE V BŘEZNU

1. 3. 1420 - Ve Florencii byla papežem Martinem V. vyhlášena křížová výprava proti husitům.

7. 3. 1850 - Narodil se v Hodoníně **Tomáš Garrigue Masaryk** (+ 14. 9. 1937 v Lánech) - první prezident našeho samostatného státu.

11. 3. 1500 - Český zemský sněm přijal tzv. Vladislavské zřízení zemské, souborný zákoník privilegií, náležití zemského soudu a sněmovních usnesení (jakousi novou českou ústavu).

13. - 20. 3. 1485 - Na kutnohorském

zemském sněmu byl dojednán náboženský smír mezi kališnickou a katolickou církví, který zajišťoval v zemi rovnoprávnost obou církví. Smír byl dojednán na 31 let. Katolická strana uznala plnou platnost kompaktát jako základního zemského zákona. Šlo o významný počin v evropských dějinách, kdy mělo být v Čechách vytvořeno ovzduší relativního náboženského klidu.

13. 3. 1495 - Na sněmu českém přijato usnesení o přednostním postavení

češtiny v Čechách (zásluha Viktorina Komela ze Všehrd).

16. 3. 1950 - Výnos ministerstva vnitra o úpravě církevních a náboženských shromáždění dovozoval konat shromáždění pod širým nebem (pouť) pouze se souhlasem národního výboru.

17. 3. 1420 - Papežský legát za přítomnosti krále Zikmunda vyhlásil ve Vratislavi proti Čechům I. křížovou výpravu. Šlo o první křížovou výpravu proti křesťanům od 13. století (tehdy v jižní Francii proti valdenským a katarům).

25. 3. 1420 - Nedaleko Sodomě došlo k prvnímu významnějšímu střetnutí Žižkovy vozové hradby s rytířským vojskem.

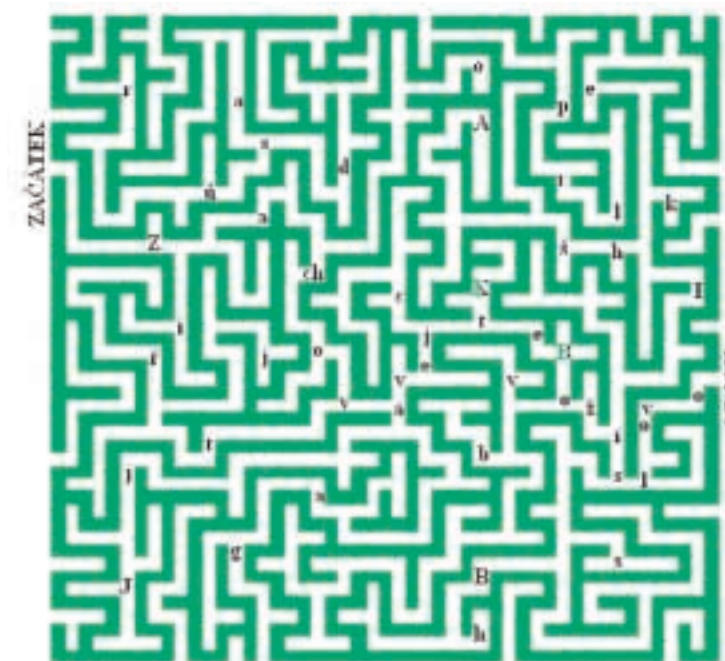
26. 3. 1610 - Zemřel v Praze **Jan Kocín z Kocínětu** (* 14. 2. 1543 v Písku) - humanista, spisovatel a překladatel, přítel a nejpřednější spolupracovník Adama z Veleslavína, horlivý vlastenec, zbožný Český bratr patřil k vážným a učeným českým literátům konce 16. století.

30. 3. 1420 - Jihočeští táboři obsadili po dobytí Sezimova Ústí strmý ostroh nad soutokem Lužnice a Tisemickeho potoka (nacházely se zde zbytky někdejšího neúspěšně lokovaného města ve 13. století) a vybudovali své město Hradiště hory Tábor. Na Tábor začaly proudit davy zejména venkovského lidu; byly zde zrušeny feudální výsady, všichni lidé si byli rovni a nazývali se bratřími a sestrami. Majetek byl všem společný.

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 12. 3. - 20 hodin
Bach, Händel, Mozart
Prague Brass Ensemble,
Aleš Bárta - varhany
- * 13. 3. - 20 hodin
Bach, Händel, Mozart
Prague Brass Ensemble,
Aleš Bárta - varhany
- * 14. 3. - 14 hodin
Benefiční koncert

(Řešení z minulého čísla: To je můj Syn.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Z EKUMENY VE SVĚTĚ

INDICKÝ STÁT MÉGHÁLAJ STÁHL ZE ŠKOL UČEBNICE S KOUŘÍCÍM JEŽÍŠEM

Úřady v převážně křesťanském indickém státě Méghálaj nechaly ze škol stáhnout učebnice krasopisu, v níž je pobouřil obrázek Ježíše Krista držícího plechovku piva a cigaretu. Ježíš byl jako ilustrace na stránce k písmenku "I" jako "idol", informovala agentura AP. Amparín Lyngdohová, ministryně školství státu Méghálaj, ilustraci ostře kritizovala. "Jsem zděšena a odsuzuji tuto unáhlenou kreslenou podobu Krista. Děti, kterým je kniha určena, mají ke Kristu vzhlížet s úctou a jsou nevyzpytatelně šokovány," dodala ministryně státu, kde se ke křesťanství hlásí 70 procent z 2,32 milionu obyvatel. Knihu, kterou vydalo nakladatelství v Dillí specializující se na učebnice, používal okruh soukromých základních škol v Méghálaji. Právě se chystala distribuce nových výtisků do dalších deseti škol, když si někdo všiml obrázku Krista a zalarmoval úřady. Nakladatelství bude čelit žalobě, dodala Lyngdohová.

Podle ČTK

PĚT ČLENŮ Vatikánské akademie žádá demisi jejího předsedy

Pět členů Papežské akademie pro život žádá demisi jejího předsedy arcibiskupa Rina Fisichelly. Vytkají mu, že neobhajuje plnou úctu k lidskému životu. Informovala o tom agentura AFP. Taková žádost o demisi je podle církevní agentury i media ve Vatikánu zcela neobvyklá.

Členové papežské akademie soudí, že jejich předseda "nechápe, co to znamená mít naprostý respekt k lidským životům", uvedli v deklaraci, o níž informovaly četné internetové servery. Akademie má kolem stovky členů.

Mluvčí Vatikánu Federico Lombardi k tomu na dotazy tisku sdělil, že tato deklarace nebyla adresována ani papeži Benediktu XVI., ani státnímu sekretáři Tarcisiu Bertonemu, jak by náleželo. Je tedy překvapivé a nekorektní, že byl takový dokument publikován, zdůraznil. Deklarace se objevila několik dní po plenárním zasedání Papežské akademie pro život. Vedl k ní článek arcibiskupa Fisichelly zveřejněný loni v březnu ve vatikánském deníku L'Osservatore Romano, kde se prelát zastal brazilské dívky, která podstoupila umělé přerušování těhotenství po znásilnění. Arcibiskup brazilského města Recife tehdy exkomunikoval dívčinu matku i lékaře, kteří zákrok provedli. Fisichella prohlásil, že tento verdikt na ně dopadl "jako ostří gilotiny". Jeho postoj vyvolal odpor v akademii a v konzervativních římskokatolických kruzích. Kongregace pro nauku víry k tomu vydala "vysvětlení" a připomněla zásadně odmítavé stanovisko Římskokatolické církve k potratům.

Úkolem Papežské akademie pro život je především zabývat se problémy bioetiky. Na nedávném plenárním zasedání akademie Benedikt XVI. zdůraznil, že vědci musejí mít na paměti, že život člověka je od prvních okamžiků charakterizován tím, že je to lidský život, a proto je stále nositelem vlastní důstojnosti, kterou má lidský život od počátku až do přirozeného konce.

www.christnet.cz

DELEGACE AMERICKÉ LUTHERSKÉ CÍRKVE SE SETKALA S VEDOUcíMI SVĚTOVÝCH EKUMENICKÝCH ORGANIZACÍ

Dvanáctičlenná delegace duchovních i laických představitelů Evangelické lutherské církve v Americe (Evangelical Lutheran Church in America, ELCA) se ve dnech 15. a 16. února 2010 setkala s generálními představiteli tří světových ekumenických organizací. Cílem bylo zjistit, jaké styčné body má ekumenická vize ELCA a aktivity těchto organizací.

Delegace, kterou vedl předsedající biskup ELCA a prezident Světové lutherské federace (Lutheran World Federation, LWF) Rev. Mark S. Hanson, se setkala s představiteli Anglikánské, Pravoslavné a Římskokatolické církve. Generální sekretář WCC Rev. Dr. Olav Fykse Tveit v uvítací řeči k členům delegace ELCA řekl: „Ježíšova modlitba, aby učedníci zůstali jedno a svět tak mohl uvěřit, vnáší novou naléhavost do výzev, kterým lidé a církve dnes čelí.“ Tato slova podle něj nejsou jen slovy informačními, ale slovy transformačními.

Mezi hlavní výzvami, se kterými se ekumenické hnutí musí vyrovnat, reverend Tveit zmínil následky současné finanční krize, maximální zapojení mladé generace, vztahy s evangelikálními, letničními a charismatickými církvemi, mezináboženský dialog a spolupráci, a krizi životního prostředí. Další, s kým se delegace ELCA setkala, byl Rev. Dr. Ishmael Noko, generální sekretář LWF, s nímž její členové hovořili o přípravách na 11. shromáždění LWF, které proběhne ve dnech 20. až 27. července v německém Stuttgartu. Reverend Noko charakterizoval toto shromáždění jako "milník" a "bod obratu" vzhledem k plánovaným ekumenickým akcím a k uvažované obnovovací zprávě LWF. Mimo jiné by mělo dojít k usmíření s církvemi anabaptistické větve, jejichž pronásledování v minulosti lutherští teologové podporovali.

Třetím ekumenickým představitelem, s nímž lutherská delegace měla možnost hovořit, byl Rev. Dr. Setri Nyomi, generální sekretář Světové aliance reformovaných církví (World Alliance of Reformed Churches, WARC). Tato organizace by se měla po plánovaném sloučení s Reformovanou ekumenickou radou (Reformed Ecumenical Council) v červnu změnit na Světové společenství reformovaných církví (World Communion of Reformed Churches), zastupující více než 80 milionů reformovaných křesťanů na celém světě.

Reverend Nyomi řekl členům delegace, že 500. výročí reformace v roce 2017 si připomenou reformované církve na celém světě stejně jako lutheráni. „Toto výročí nese Lutherovo jméno, ale je to naše společná identita.“

www.christnet.cz